

gnydte med at tale om Stemninger; men han veed jo dog, at her sidde Folkets Repræsentanter, og at den Stemning, her findes, er mere end en Stemning, at det er en Magt til at tage Beslutning om Folkets Anliggender. Men vil den høitagtede Minister troe, at den Stemning, som findes i Folket, ikke ogsaa skulde findes inden disse Vægge? Vil han ikke anerkjende, at her er det lovligt bestemte Udtryk for Stemningen i Landet, og at Ingen med Rette kan møde her i Salen og sige, at Stemningen i Landet er en anden end vor? Her er det, at det skal afgjøres, hvorledes Stemningen er i Befolkningen, og det skal afgjøres, ikke ved løse Udtalelser, men ved Afstemninger, der føre til Resultater. Jeg seer derfor ikke, hvad den megen Tale om Stemningen ude i Landet egentlig vil sige. Men dersom man skulde gaae ind paa denne Stemning, og det gjorde den høitagtede Minister i høi Grad, saa maa jeg ogsaa her sige, at jeg ikke kan forstaae hans Betragtninger. Den høitagtede Minister kom da til at omtale den provinssielle Misundelse. Dersom jeg ikke vidste, hvor langt det er fra den høitagtede Ministers Tanke, kunde det være forekommet mig, at han søgte at vække eller fremkalde denne Misundelse. Han omtalte først, hvad disse rige, velsignede Der med deres Beboere vilde sige, dersom Tid eller Meget af den Tiende, der nu gaves deres Præster, skulde anvendes til jydsk Præster. Men er det rigtigt, er det klogt at fremkalde slige Betragtninger i en Sal, hvor der sidder Repræsentanter for den hele Befolkning? Naar slige Betragtninger tidligere ere blevne gjort her i Salen, ere de blevne underkastede den haardeste Dom, og jeg troer, at den maa være saameget haardere, naar de komme fra Regjeringens Blads. Denne Dom kan neppe udtales for haardt, naar man hører en Minister vise hen til eller vække saadanne Tanker som, at den ene Provinds skulde være misfornøiet, fordi der gik en Tønde Korn eller en Rigsdaler fra den til en anden eller omvendt. Nei, jeg troer ikke, at det var klogt af den ærede Minister at antyde Sligt. Men han gik videre; thi han indskrænkede sig ikke til at vække Tanken om, hvad Dboerne vilde sige ligeoverfor Sjælland,

men han søgte næsten at komme hen til, hvad den enkelte Menighed vilde sige, naar Noget gik fra den til en anden, ja endog saa, hvad det enkelte Medlem af en saadan Menighed vilde sige ligeoverfor det enkelte Medlem af en anden Menighed. Jeg vil ikke sige Mere om dette, thi jeg er bange for, at jeg, naar jeg skulde udtale min virkelige Overbeviisning derom, da vilde komme til at sige for Meget; det gjorde virkelig et sørgeligt Indtryk paa mig at høre slige Tanker gjort gjældende fra Ministerbordet. — Med Hensyn til de Love, som her vedtages, vil Virkeligheden ikke, saaledes som den høitagtede Minister meente, komme hinkende bagefter. Nei, Befolkningen vil vide at finde sig deri, fordi den veed, at det er dens egne Repræsentanter, der vedtage disse Love. Lader os tænke paa de Statter, som det her er besluttet at udskrive, og saa spørge, om der er noget Sted i Landet, hvor man kan sige, at Villien til at præstere dem er kommen hinkende bagefter. Jeg troer ikke, at dette Udtryk var vel valgt, thi ligesom Rigsdagen er bemyndiget til at udskrive slige Byrder hos Befolkningen, saaledes vil den store Befolkning anerkjende Nødvendigheden af, at de udredes, og det vil skee, uden at det kommer hinkende. — Den høitagtede Minister kom endelig til at tale om Offer og Accidenter, som efter dette Lovforslag skulde ophøre, og han henviste til deres christlige Oprindelse. Det er jo allerede gjort gjældende af en æret Taler, hvad vi forresten Alle vide, at det er underligt at henvise til deres christlige Oprindelse paa en Tid, da man udpanter for Offer og Accidenter, naar de ikke præsteres til rette Tid, og naar en Mand, der skal offere 8 β ., men kun offerer 4 β ., hver Gang udpantes for de øvrige 4. Det undrer mig da at høre Tale om Frivilighed. Den høitæredede Minister sagde, at Præsterne ikke skulde være ivrige i at indkræve deres Offer og Accidenter; men jeg vil erindre ham om — hvad han meget godt veed — hvormange Exempler man har paa, at Præster et heelt Aar igjennem have ført Proces om en halv Gaas eller en Snees Æg, og naar man har saadanne Processer for Die, hvorledes bliver man saa ikke tilmode ved at høre udtale fra Ministerbordet, at Præ-